

استفاده بهینه از آب حوضه چوآن چای (هیدرومرفولوژی)

مؤلف:

سهیلا غواصی روشنی

نشر راشده
Rasheed Publications

سرشناسه	غواصی روشنی، سهیلا، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	استفاده بهینه از آب حوضه چوآن چای (هیدرومرفولوژی)/مولف سهیلا غواصی روشنی.
مشخصات نشر	تهران : راشدین، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۲۳۹ ص. : مصور.
شابک	978-600-7092-84-2
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	آیزمین شناسی -- ایران -- حوضه چوآن چای
موضوع	زمین ریختشناسی -- ایران -- آذربایجان شرقی
موضوع	آب شناسی
موضوع	دریاچه ها -- ایران
موضوع	هیدرولیک
موضوع	حوضه چوآن چای
رده بندی کنگره	۱۳۹۲ ۵/ع ۱۰۰۳GB
رده بندی دیویی	۴۹/۵۵۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۲۷۴۴۳۳

نشر راشدین

■ انتشارات راشدین

عنوان کتاب:	استفاده بهینه از آب حوضه چوآن چای (هیدرومرفولوژی)
مولف:	سهیلا غواصی روشنی
نظارت کیفی:	راهب عارفی
نظارت فنی:	محمد معین عارفی
صفحه آرا و طراح جلد:	افسانه حسن بیگی
چاپ و صحافی:	طرح امروز
نوبت چاپ:	اول-۱۳۹۲
شمارگان:	۱۰۰۰
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۰۹۲-۸۴-۲
قیمت:	۱۵۰،۰۰۰ ریال
نشانی:	میدان انقلاب - کارگر جنوبی - کوچه کشناب - پلاک ۴ واحد ۶
تلفن / نمابر:	۶۶۴۰۸۲۲۴ - ۶۶۴۹۲۶۹۴
پایگاه اینترنتی:	www.rashedin.com
پست الکترونیک:	Email: rashed1829@yahoo.Com

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۱۱	فصل اول: کلیات.....
۱۱	۱-۱- مقدمه.....
۱۲	۱-۲- بیان مسئله.....
۱۳	۱-۳- اهداف تحقیق.....
۱۴	۱-۴- پیشینه تحقیق.....
۱۵	۱-۵- فرضیات تحقیق.....
۱۶	۱-۶- قلمرو تحقیق.....
۱۸	۱-۷- مراحل و روش تحقیق.....
۲۰	۱-۸- محدودیت های تحقیق.....
۲۱	فصل دوم: کلیات تئوری.....
۲۱	۲-۱- پیشینه مبانی نظری تحقیق.....
۲۱	۲-۱-۱- مفاهیم تئوری :.....
۲۱	۲-۱-۱-۱- تاریخچه ژئومورفولوژی در ایران :.....
۲۴	۲-۱-۱-۳- هیدروژئومورفولوژی :.....
۲۵	۲-۱-۱-۴- پیشینه هیدروژئولوژی :.....
۲۶	۲-۱-۱-۵- ژئوهیدروژئولوژی آبشناسی زیرزمینی.....
۲۶	۲-۱-۱-۶- هیدروژئولوژی (آب و زمین شناسی) :.....
۲۷	۲-۱-۱-۷- اقلیم شناسی :.....
۲۸	۲-۱-۱-۸- جغرافیای خاک :.....
۲۹	۲-۱-۱-۹- جغرافیای زیستی :.....
۲۹	۲-۱-۱-۱۰- سنجش از دور :.....
۳۰	۲-۱-۱-۱۱- جغرافیای طبیعی.....
۳۱	۲-۲- قلمرو و مسائل تحقیقات در جغرافیای انسانی :.....
۳۲	۲-۲-۱- جغرافیای کشاورزی :.....
۳۲	۲-۲-۲- کاربری اراضی :.....
۳۳	۲-۲-۳- تغییر وضعیت هیدرولیکی رودخانه.....
۳۴	۲-۲-۴- تغییر کاربری اراضی.....
۳۴	۲-۲-۵- تغییر الگوی کشت :.....

- ۳۵..... ۲-۲-۶- بهره‌برداری نادرست از آب حوضه :
- ۳۵..... ۲-۲-۷- آبیاری تحت فشار.....
- ۳۵..... ۲-۳- برجستگی‌های خاص حوضه چوان جای :
- ۳۵..... ۲-۳-۱- توده سهند :
- ۳۷..... ۲-۳-۲- دریاچه ارومیه :
- ۳۸..... ۲-۴- تئوری‌ها و قوانین علمی :
- ۳۹..... ۲-۴-۱- کاربرد روشهای کمی در پژوهشهای جغرافیایی :
- ۴۳..... ۲-۴-۲- کاربرد قوانین نظری در فصل چهارم.....
- ۴۳..... ۲-۴-۲-۱- تراکم رهکشی.....
- ۴۹..... فصل سوم: کلیات جغرافیای حوضه چوان جای.....
- ۴۹..... ۳-۱- زمین‌شناسی.....
- ۴۹..... ۳-۱-۱- مقدمه.....
- ۵۰..... ۳-۱-۲- تکامل زمین‌ساختی زون آذربایجان.....
- ۵۳..... ۳-۱-۳- چینه‌شناسی حوضه چوان جای.....
- ۵۳..... ۳-۱-۳-۱- سازندهای دوران پالئوزوئیک (Paleozoic).....
- ۵۴..... ۳-۱-۳-۱-۱- سازند میلا: Cm(mila formation).....
- ۵۵..... ۳-۱-۳-۱-۲- سیلو رین، دونین کریمیه.....
- ۵۵..... ۳-۱-۳-۲- Permian پرمین.....
- ۵۵..... ۳-۱-۳-۲-۱- سازند درود Pd: (Dorud formation).....
- ۵۶..... ۳-۱-۳-۲-۲- سازند روته Pr (Rutieh fovmation).....
- ۵۶..... ۳-۱-۴- سازندهای مزوزوئیک (دوران دوم).....
- ۵۶..... ۴-۱-۴-۱- سازند الیکا.....
- ۵۸..... ۳-۱-۴-۲- سازند دلیچای Jd (Dalichai formation).....
- ۵۸..... ۳-۱-۴-۲-۳- سازند لار JI (lar formation).....
- ۶۰..... ۳-۱-۴-۳-۱- سازند تیزکوه Kt(Tizkuh formation).....
- ۶۱..... ۳-۱-۴-۳-۲- کرتاسه بالا.....
- ۶۲..... ۳-۱-۵-۱- سازند مراغه (Maragheh form).....
- ۶۳..... ۳-۱-۵-۱-۱- سازند مراغه (PLQ^c).....
- ۶۳..... ۳-۱-۵-۱-۲- PLQ^{P1}.....

۶۵	۳-۱-۶- رسوبات دوره چهارم کواترنری Qal
۶۶	۳-۱-۷- زمین ساخت منطقه مورد مطالعه :
۶۸	۳-۱-۷-۲-۱- ناپوستگی ها :
۶۸	۳-۱-۷-۲-۲- گسل ها:
۷۱	۳-۲- شرایط آب و هوایی حوضه چوان چای :
۷۱	۳-۲-۲- عوامل محلی :
۷۱	۳-۲-۲-۱- تاثیر ناهمواری :
۷۲	۳-۲-۳- تاثیر توده های بیرون منطقه ای
۷۲	۳-۲-۳-۱- توده هوای قاره ای حاره ای CT
۷۳	۳-۲-۳-۲- توده هوای پرفشار سیبری
۷۴	۳-۲-۳-۴- توده هوای دریائی حاره ای
۷۴	۳-۲-۴- موقعیت و مشخصات ایستگاههای منطقه مورد مطالعه
۷۵	۳-۲-۵- دما
۷۶	۳-۲-۵-۱- بررسی نوسان دما ماهانه حوضه
۸۰	۳-۲-۵-۳- حداکثر و حداقل مطلق دما حوضه
۸۵	۳-۲-۶-۱- توزیع ماهانه بارش
۸۵	۳-۲-۶-۲- توزیع فصل بارش
۸۵	۳-۲-۶-۳- توزیع سالانه بارش
۹۴	۳-۲-۶-۴- رژیم بارندگی
۹۴	۳-۲-۷- رطوبت نسبی
۹۶	۳-۲-۸- تبخیر و تعرق
۹۷	۳-۲-۸-۱- تبخیر و تعرق واقعی
۹۷	۳-۳-۸-۲- تبخیر و تعرق پتانسیل
۱۰۳	۳-۲-۱۰- باد
۱۰۷	۳-۲-۱۱- ساعات آفتابی
۱۰۹	۳-۲-۱۲- درجه بری بودن
۱۰۹	۳-۳-۱۲-۱- ضریب بری بودن کورژنسیکی
۱۱۰	۳-۲-۱۳-۱- تعیین تپ اقلیمی حوضه
۱۱۱	۳-۲-۱۳-۲- نمودارهای اقلیمی

- ۱۱۱ ..... ۱-۲-۱۳-۳- منحنی آمبروترمیک
- ۱۱۲ ..... ۲-۲-۱۳-۳- منحنی هایترگراف
- ۱۱۴ ..... ۳-۲-۱۳-۳- اقلیم‌نمای آمبرژه
- ۱۱۷ ..... ۳-۳- خاک و پوشش گیاهی حوضه جوان چای
- ۱۱۷ ..... ۱-۳-۳- مقدمه
- ۱۱۷ ..... ۲-۳-۳- طبقه‌بندی خاکهای منطقه
- ۱۱۷ ..... ۱-۲-۳-۳- تب اراضی کوهها
- ۱۱۸ ..... ۱-۱-۲-۳-۳- واحد اراضی ۱/۱
- ۱۲۱ ..... ۲-۱-۲-۳-۳- اراضی ۲/۷
- ۱۲۱ ..... ۳-۱-۲-۳-۳- اراضی ۳/۱
- ۱۲۲ ..... ۴-۱-۲-۳-۳- واحد اراضی ۸/۲
- ۱۲۲ ..... ۳-۳-۳- پوشش گیاهی
- ۱۲۶ ..... ۴-۳- ویژگیهای انسانی حوضه جوان چای
- ۱۲۶ ..... ۱-۳-۴- مقدمه
- ۱۲۷ ..... ۲-۳-۴- اکولوژی اجتماعی حوضه جوان چای
- ۱۳۱ ..... ۳-۳-۴- ویژگیهای اقتصاد کشاورزی حوضه
- ۱۳۲ ..... ۴-۳-۴- سیستم آبیاری موجود حوضه جوان چای
- ۱۳۲ ..... ۱-۳-۴-۴- سیستم توزیع و پراکندگی انهار سنتی
- ۱۳۲ ..... ۲-۳-۴-۴- تأسیسات آبی موجود در منطقه
- ۱۳۲ ..... ۳-۳-۴-۴- حقا به و نظام حقا به بری جوان چای
- ۱۳۵ ..... ۴-۳-۴-۴- بهره‌برداری و نگهداری از انهار
- ۱۳۵ ..... ۵-۳-۴-۴- نظامهای بهره‌برداری از آب و خاک
- ۱۳۶ ..... ۶-۳-۴-۴- تقویم آبیاری در وضع موجود
- ۱۳۶ ..... ۷-۳-۴-۴- تناوب زراعی
- ۱۳۷ ..... ۸-۳-۴-۴- کمبود منابع آبی زیرزمینی
- ۱۳۷ ..... ۵-۳-۴-۴- چرای بی‌رویه و از بین رفتن مراتع و آبدوی سریع در هنگام بارندگی
- ۱۳۸ ..... ۶-۳-۴-۴- افزایش سطح زیرکشت
- ۱۴۱ ..... فصل چهارم: هیدرولوژی و ژئومورفولوژی حوضه جوان چای
- ۱۴۱ ..... ۱-۴- هیدرولوژی

۱۴۱	۴-۱-۱-۴- مقدمه :
۱۴۱	۴-۱-۲- موقعیت حوضه :
۱۴۲	۴-۱-۲-۱- رتبه‌بندی شبکه هیدروگرافی :
۱۴۴	۴-۱-۲-۲- نسبت تراکم شبکه زهکشی حوضه چوان‌چای :
۱۴۵	۴-۱-۲-۳- نسبت انشعابات :
۱۴۵	۴-۱-۲-۴- خصوصیات فیزیوگرافی حوضه چوان‌چای :
۱۴۷	۴-۱-۲-۵- ارتفاع متوسط حوضه :
۱۵۱	۴-۱-۲-۷- ارتفاع متوسط وزنی حوضه :
۱۵۶	۴-۱-۲-۸- زمان تمرکز :
۱۵۷	۴-۱-۳-۱- موقعیت و مشخصات ایستگاه هیدرومتری حوضه :
۱۵۷	۴-۱-۳-۲- دبی و نوسان سالانه آن :
۱۵۷	۴-۱-۳-۳- نوسان ماهانه دبی خرم‌آورد :
۱۶۲	۴-۱-۳-۴- نوسان فصلی دبی :
۱۶۳	۴-۱-۳-۵-۱- رابطه بین بارندگی و دبی ماهانه :
۱۶۴	۴-۱-۳-۵-۲- اندازه‌گیری روان آب‌های سطحی حوضه چوان‌چای :
۱۶۵	۴-۱-۳-۶- آب نمود یا هیدروگراف حوضه چوان‌چای :
۱۶۷	۴-۱-۳-۸- چشمه‌های ماه پری :
۱۶۹	۴-۲- ژئومورفولوژی :
۱۷۰	۴-۲-۲- ژئومورفولوژی ساختمانی :
۱۷۱	۴-۲-۳- واحدهای مورفولوژی :
۱۷۱	۴-۲-۳-۱- واحد کوهستان :
۱۷۶	۴-۲-۳-۳- دشت میانکوهی :
۱۷۸	۴-۲-۴- ژئومورفولوژی دینامیک :
۱۷۸	۴-۲-۴-۱- سیستم شکل‌زائی آب‌های جاری :
۱۸۰	۴-۲-۴-۱-۴- دشت سیلابی :
۱۸۲	۴-۲-۴-۱-۵- پادگانه‌های رودخانه‌ای :
۱۸۴	۴-۲-۴-۱-۶- پیشینه رود یا آنتی‌سدانس :
۱۸۵	۴-۲-۴-۲-۱- سقوط سنگها و ریزش :
۱۸۸	۴-۲-۴-۲-۲- لغزش :

۱۹۰	۴-۲-۵- انواع شکل شبکه آبهای حوضه
۱۹۰	۴-۲-۶- رابطه شبکه آبها با زمین شناسی مورفولوژی حوضه
۱۹۱	۴-۲-۷- عملکرد ژئومورفولوژیکی رودخانه اصلی :
۱۹۲	۴-۲-۸- انواع فرسایش در حوضه (سیستم فرسایش) :
۱۹۲	۴-۲-۸-۱- فرسایش صفحه ای یا ورقه ای :
۱۹۳	۴-۲-۸-۲- فرسایش شیبی
۱۹۴	۴-۲-۸-۳- فرسایش بدلندی
۱۹۵	۴-۲-۸-۴- فرسایش بارانی
۱۹۶	۴-۲-۸-۵- فرسایش رودخانه ای
۱۹۷	۴-۲-۸-۶- فرسایش سیلابی
۲۰۷	فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات
۲۰۷	۵-۱- بررسی مطالعات تحقیق
۲۰۷	۵-۱-۱- مقدمه
۲۰۸	۵-۱-۲- عوامل لیتوژیکی تأثیرگذار بر حوضه چوان چای
۲۱۰	۵-۱-۳- بررسی تأثیر عوامل اقلیمی بر حوضه
۲۱۱	۵-۱-۴- بررسی عوامل ناهمواری (توپوگرافی جهت و شیب حوضه)
۲۱۱	۵-۱-۵- بررسی تأثیر ژئومورفولوژی و سایر عوامل بر حوضه
۲۱۲	۵-۲- بررسی فرضیات
۲۱۶	۵-۳- نقش هیدرومورفولوژی در مدیریت محیط
۲۱۷	۵-۴- پیشنهادات
۲۱۷	۵-۴-۱- تأمین و توسعه منابع آب
۲۰۷	فهرست منابع و مآخذ :